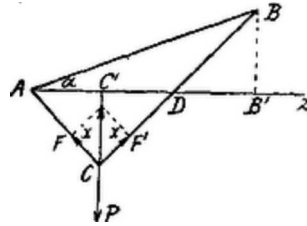

Az A ponton átmenő Az vízszinteshez AB hajlásszöge legyen α és $AB = 2a$. A zsinór C pontjában a lámpa akkor kerül egyensúlyi helyzetbe, ha a súlya, P , a zsinór AC és BC részeit egyenlő erővel húzza, vagyis a két ág reakciója egyenlő; $F = F'$. Az egyenlő F és F' erők eredője egyenlő és ellenkező irányú P -vel, tehát a függőleges irány felezi az ACB -et. Legyen $ACB = 2x$, a C pont vetülete Az -n C' , a B ponté B' .

Nyilván $AB' = AB \cos \alpha = 2a \cos \alpha$.

$$\begin{aligned} AC' &= AC \sin x, & C'B' &= CB \sin x. \\ AB' &= AC' + C'B' = (AC + CB) \sin x. \\ 2a \cos \alpha &= 2l \sin x \quad \text{és így} \quad \sin x = \frac{a}{l} \cos \alpha. \end{aligned}$$

Mint hogy $l > a$, $\frac{a}{l} < 1$ és $\sin x < \cos \alpha < 1$.

x csak hegyes szög lehet és így $x < 90^\circ - \alpha$.

Kiszámíthatjuk az AC és BC darabok hosszát is. Ugyanis az ABD háromszögben

$$BD : AB = \sin \alpha : \sin(90^\circ + x) \quad \text{és így} \quad BD = \frac{2a \sin \alpha}{\cos x}.$$

$$\text{Azonban} \quad BD = BC - DC = BC - AC = \frac{2a \sin \alpha}{\cos x}.$$

Ha ehhez hozzávesszük, hogy: $AC + BC = 2l$,

akkor AC és BC kiszámítására két elsőfokú egyenletből álló egyenletrendszerünk van.

Ha $\alpha = 0$, $\cos \alpha = 1$ és $\sin x = \frac{a}{l}$, $AC = BC = l$.

Csúki Frigyes (Bolyai g. VIII. o. Bp. V.)